

Pluskwy, robale i inne paskudztwo

Aleksy Schubert
Instytut Informatyki
Uniwersytet Warszawski

20 listopada 2007

Pluskwy

- Do informatyki wprowadzone przez tę

Pluskwy

- Do informatyki wprowadzone przez tę

panią – admirał Grace Hooper

Pluskwy

- Do informatyki wprowadzone przez tę

panią – admirał Grace Hooper

Pluskwy

- Do informatyki wprowadzone przez Grace Hooper
- Pierwsza zachowana pluskwa wyglądała tak:

Pluskwy

- Do informatyki wprowadzone przez Grace Hooper
- Pierwsza zachowana pluskwa wyglądała tak:

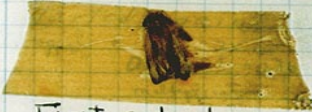
9/9

0800 Antan started
1000 " stopped - antan ✓ { 1.2700 9.037 847 025
13⁰⁰ MC (032) MP-MC 1.5826000 9.057 846 995 connect
                  (033) PRO 2 2.130476415 (032) 4.615925059(-2)
                  connect 2.130676415

Relays 6-2 in 033 failed special speed test
in relay .. 10.00 test.

Relays changed

1100 Started Cosine Tape (Sine check)
1525 Started Multi-Adder Test.

1545 Relay #70 Panel F
(moth) in relay.

First actual case of bug being found.

1630 Antan started.
1700 closed down.

Relay 3145
Relay 3376

Pluskwy

- Do informatyki wprowadzone przez Grace Hooper
- Pierwsza zachowana pluskwa to ćma znaleziona 9 września 1947 roku
- Termin ten był używany przez inżynierów jeszcze w XIX wieku

Pluskwy

- ...
- Termin ten był używany przez inżynierów jeszcze w XIX wieku
- Pluskwy są niebezpieczne

Pluskwy

- ...
- Termin ten był używany przez inżynierów jeszcze w XIX wieku
- Pluskwy są niebezpieczne

Pluskwy

- Do informatyki wprowadzone przez Grace Hooper
- Pierwsza zachowana pluskwa to była ćma znaleziona 9 września 1947 roku
- Termin ten był używany przez inżynierów jeszcze w XIX wieku
- Pluskwy są niebezpieczne
- ...i bardzo trudne do wykrycia

Pluskwy

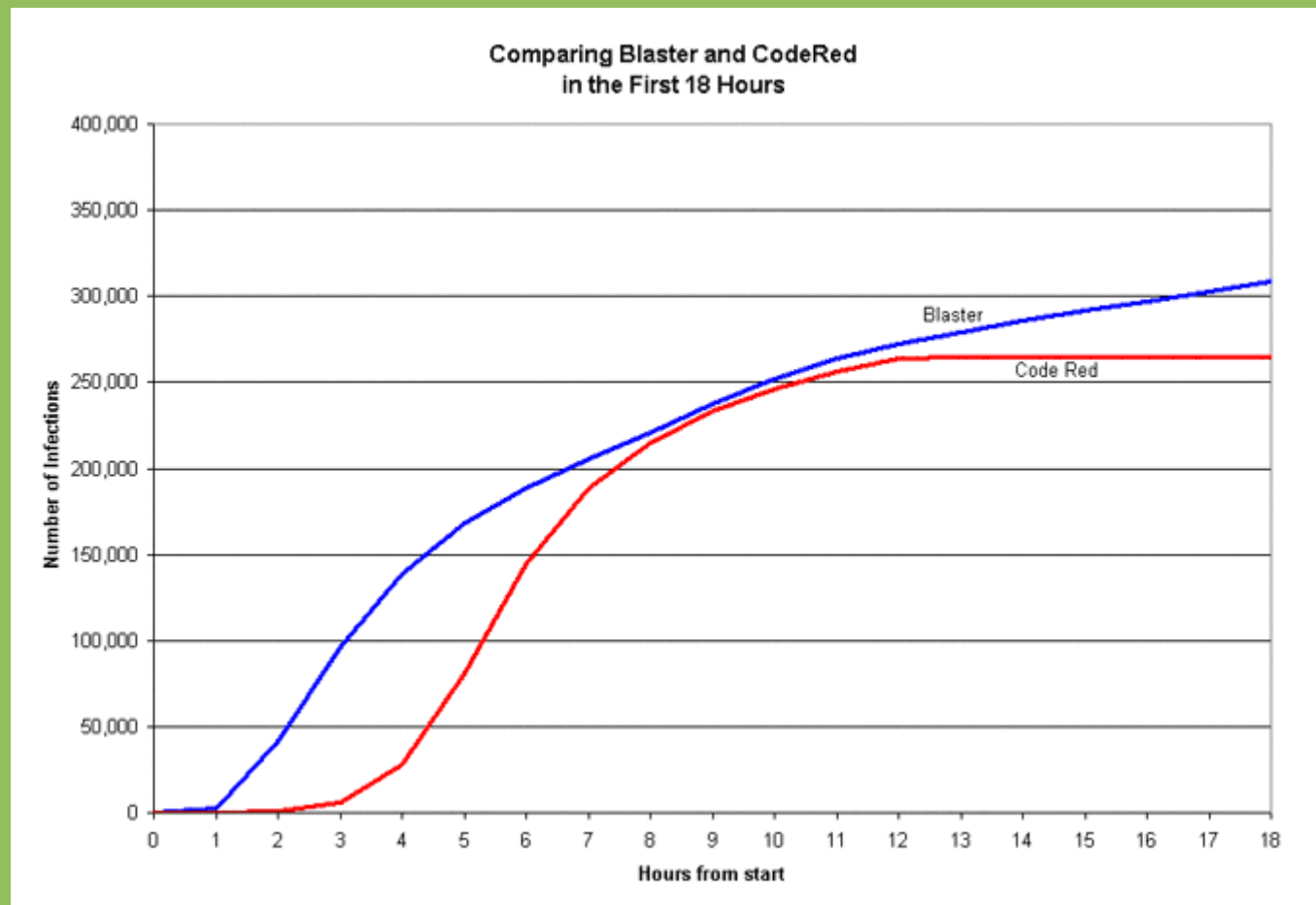
...tym bardziej,
że nie wiadomo,
czym są...

Robale

- Pierwszy internetowy robal użyty był w laboratoriach Xerox-a w roku 1978
- Opis pojawił się w 1982 roku
- Pierwszy złośliwy robal powstał w roku 1989 napisany przez Roberta Morrisa
- Wykorzystywał kilka prostych luk:
  - sendmail, fingerd, rsh/rexec
- Tylko kopiowanie

Robale

- Szybkość rozprzestrzeniania się:

Robale

- Robert Morris stanął przed sądem
  - 3 lata okresu próbnego
  - 400 godzin prac publicznych
  - 10 050 dolarów grzywny

Były przypadki, że w wyniku działania robali unieruchomiony został sprzęt lekarski

Inne paskudztwo

- Wirusy, makrowirusy
- Spam
- Konie trojańskie
- Adware
- Spyware
- ...

Jak temu zaradzić?

- Wyszukiwarki błędów
- Piaskownice i wirtualizacja
- Skanery wirusów
- Zapory ogniowe
- Certyfikaty
- PCC (proof-carrying code)
- ...

Wyszukiwarki błędów

- Pierwszy problem – czym jest błąd
- Podstawowy rodzaj błędu – *przekroczenie zakresu bufora*
- Trzeba używać funkcji `snprintf` zamiast `sprintf`
- Wady:
  - można przekroczenie zakresu uzyskać inaczej
  - wiele alarmów jest zbędne

Piaskownice i wirtualizacja

- Program działa w obudówce (piaskownicy)
- Jeśli chce wykonać podejrzaną operację (np. skasowanie pliku) obudówka mu
  - zabrania albo
  - pyta się użytkownika, czy można
- *Wirtualizacja* – można zrobić obudówkę dla całego systemu operacyjnego

Skannery wirusów

- Tworzenie i badanie sygnatur programów
- Wyłapywanie charakterystycznych wzorców
- Przypomina to trochę *core wars*
- Wady:
  - konieczność odświeżania oprogramowania antywirusowego
  - programy mogą ulec popsuciu w wyniku naprawy systemu

Zapory ogniowe

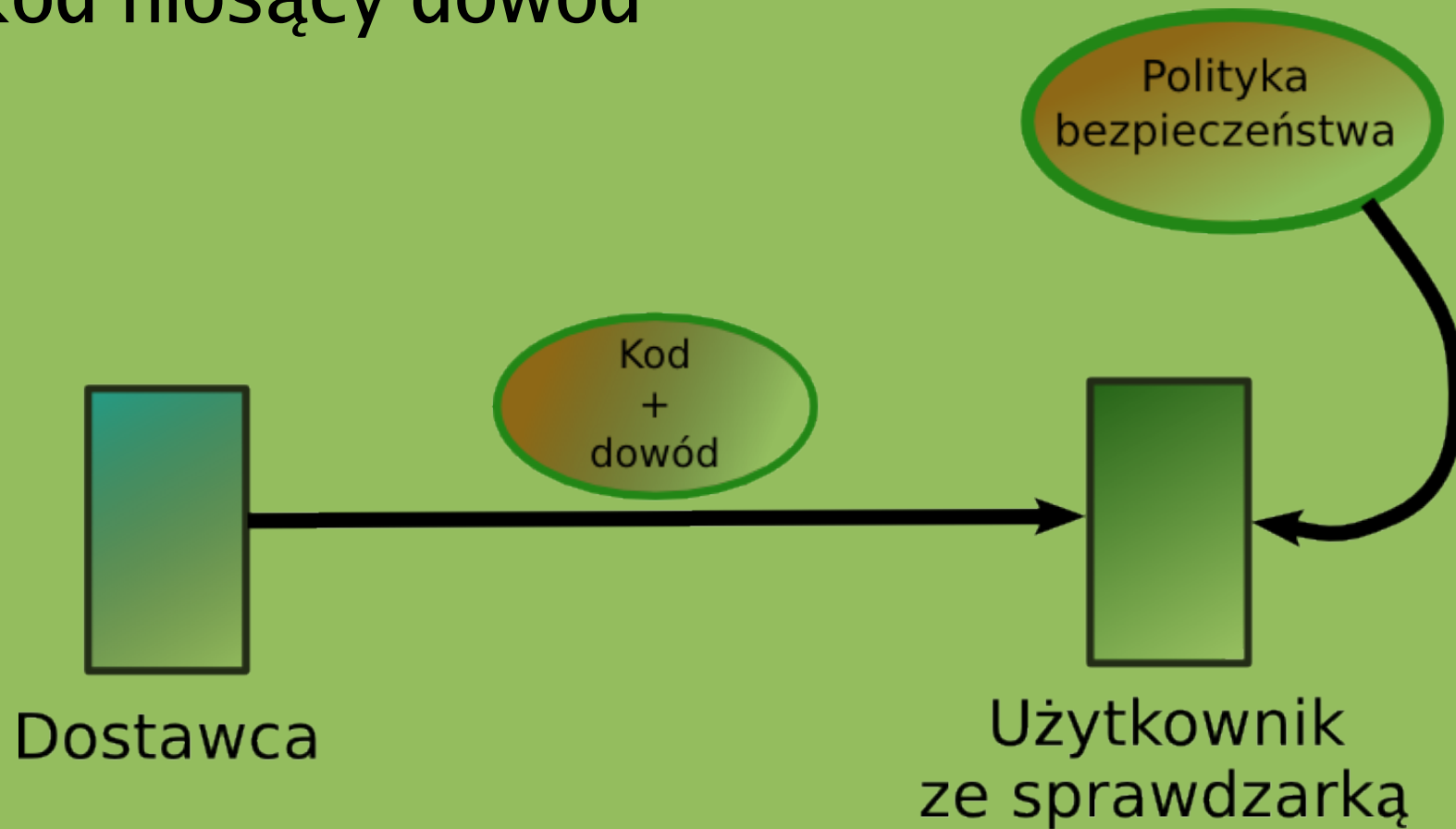
- Oddzielna sieć i maszyna odpowiedzialne za dostęp do Internetu
- Maszyna ma za zadanie:
  - ograniczać ruch
  - obsługiwać narażone usługi
- Wady:
  - potrzebna oddzielna maszyna
  - ograniczenia w funkcjonalności

Certyfikaty

- Po części używane w programach antywirusowych
- Dystrybutor programu oblicza skrót (np. SHA1) programu i go podpisuje
- Określenie odpowiedzialności
- Wady:
  - problemy z budowaniem zaufania
  - problemy z uzyskaniem zaufania przez dystrybutorów

Proof-carrying code

- Kod niosący dowód

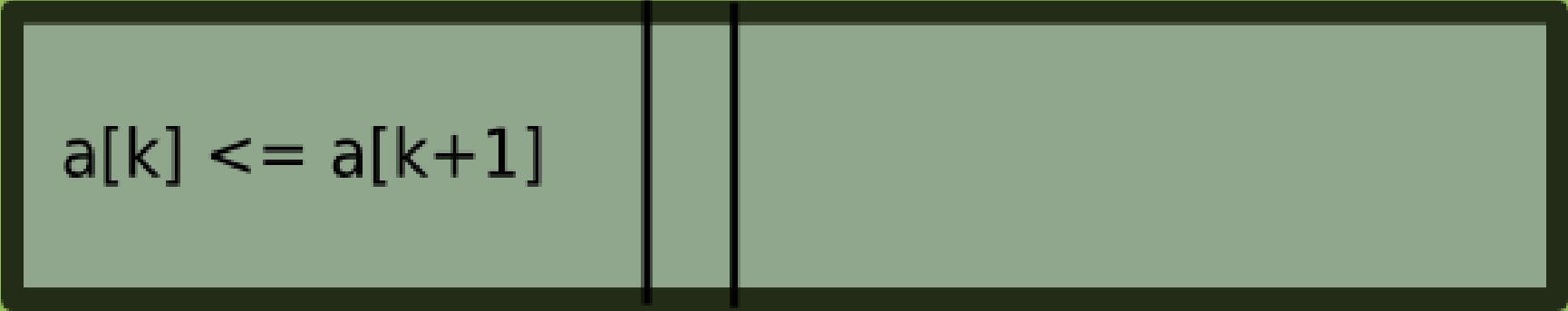
Kod niosący dowód

- Proof-carrying code
- Matematyczna pewność poprawności
- Musi być wiadomo, czym jest błąd
- Wady:
  - pracochoćność
  - trudno uzyskać rzetelną sprawdzarkę

Zadanie

```
int a[], int rozmiar;
int i, j, min;
i=0;
while (i < rozmiar) {
    min = i; j = i+1;
    while (j < rozmiar) {
        if (a[j] < a[min]) {
            min = j;
        }
        j = j+1;
    }
    zamien(i, min, a);
    i = i+1;
}
```

Zadanie

The diagram shows a horizontal array represented by a light gray rectangle with a thick black border. Two vertical black lines divide the array into three sections. The leftmost section contains the text $a[k] \leq a[k+1]$. The middle section is narrow and empty. The rightmost section is the largest and is also empty. Below the array, the letter i is centered under the middle section.

$a[k] \leq a[k+1]$

i

Zadanie

Założenia:

- a zawiera liczby naturalne, jej rozmiar jest liczbą naturalną
- `rozmiar` to liczba elementów a
- `zamien(x, y, b)` zamienia miejscami elementy na pozycjach x, y w b

Zadanie

Pytania:

- Czy przebieg wykonania jest bezbłędny?
- Czy elementy w a po wykonaniu operacji ustawione są rosnąco?
- Czy elementy w a po wykonaniu operacji są takie same jak przed wykonaniem?

Miłej zabawy!